

Rågöföreningens årsberättelse Verksamhetsåret 2014

Föreningens medlemsantal vid ingången verksamhetsår var 66 medlemmar

Styrelsen för Rågöföreningen och Rågökapellets Minnesfond hade följande sammansättning:

Ordförande Erik Söderberg

Vice ordförande Mikael Nyman

Kassör Nils Espling

Sekreterare Arnold Lindgren

Styrelseledamöter Mats Stahl, Gun Pella, Fredrik Nyman

Suppleanter: Elin Pella-Schennings, Gunbritt Olsson, Christer Svedberg

Föreningens revisorer: Nils Sjölund och Lauri Lindgren

Valberedning: Erhard Lindman (SR), Helga Spillman (LR), Ulla Stjernberg (SR) och
Rune Bertholm (LR)

Föreningens årsmöte ägde rum den 23 mars 2014.

Föreningen har hållit 6 protokollförda möten under mandatperioden.

Under året har Herbert Stahl tidigare kassör i styrelsen och Sigrid Öström trogen medlem i föreningen avlidit. Också Rågöarnas förste bosättare efter sovjetokupationen, Mati Nyman, avled detta år.

Årets verksamhet.

Rågödagarna 26 - 27 juli.

Föreningens fokus detta år var anordnandet av Rågödagarna 26 - 27 juli. Styrelsens arrangörsgroup bestod av Erik och Fred Söderberg samt Gun Pella. Programmet för lördagen den 26 juli var avsett att omfattas av utfärder i skilda delar av rågölandskapet samt samling till gemensam grillkväll på Rågöstranden. Men dagen fick ett helt annat oväntat innehåll. Mati Nyman, bosatt på Hinosgården, Lilla Rågö, hade plötsligt avlidit under midsommarfirande i glada vänners lag. Det flesta som hade kommit över till Rågöarna under lördagen deltog nu i hans gravsättning på Lilla Rågö kyrkogård. Gravsättningen sköttes av Matis bröder från Sverige, Mikael och Fredrik Nyman under medverkan av kyrkoherden i S:t Mikael's Svenska församling i Tallinn, Patrik Göransson, som ledde andaktsstunden både vid Hinosgården och på kyrkogården samt lyste frid över graven. Alla deltagare bjöds av Matis bröder till minnesstund med förplägnad i serveringstältet i Storbyn. Den planerade grillkvällen ägde rum på stranden vid Sandviken på Lilla Rågö, dit vi färdades på traktorkärror från Storbyn.

Söndagen den 27 juli var avsatt till gudstjänst vid Stora Rågö kapell. Nu kom det mera folk över till Rågöarna i huvudsak med S:t Mikael's församlings turistbuss från Tallinn. Färden gick denna gång åter på traktorkärror, nu hela vägen runt över till Stora Rågö och ända fram till kapellet. Det blev en gudstjänst som leddes av inte mindre än tre kyrkoherdar, Patrik Görlansson från S:t Mikael's församling i Tallinn, Annika Laats från Kors församling och Tiit Pädam från Stockholms Estniska församling. Sofia Joons medverkade genom att sjunga gamla estlandssvenska koraler. Efter gudstjänsten i kapellet var det samling till andaktsstund

vid minneskorset på kyrkogården. Där framförde Sveriges ambassadör i Estland, Anders Ljunggren, som tillsammans med sin fru Barbro bevistade båda dagarnas tillställningar på Rågöarna, ambassadens hälsning. Hälsningar framfördes också av representanter från Mattias församling på fastlandet, likaså från Paldiskis Ev.Lutherska församling och från adelssläkten von Ramm. Arnold Lindgren berättade om sommaren 1944 på Rågöarna. Därefter gick färden åter till serveringstältet i Storbyn på Lilla Rågä, där Pakri Tarvas bjöd på mat och kaffe. Pakri Tarvas stod även för alla transporter till lands som de bjöd på. Tillställningarna uppmärksammades även av media, både Estlands och Sveriges TV var på plats. Också Estlands Etnologiska Museum i Tartu, (ERM) filmade flitigt. Rågödagarna beräknas ha samlat cirka 100 talet besökare. Ett stort tack till Pakri Tarvas för deras stöd med transporter och mat.

Kapellen och minnesmärken

Renoveringsarbetet på Stora Rågö kapell fortsatte med att kapellet försågs med fönster och dörr. Beslut togs att flytta minnesstenarna och korset från kyrkogården upp till kapellet. Ett förslag från Endel Enggrön på ny placering godkändes. Arbetet skall göras i samband med att järngrinden och grindstolparna sätts på plats. Detta kan göras sedan vi fått behörigt projekt från Rändmeister OÜ. Rågöföreningen bidrog även till estlandssvenskarnas minnesmärke över flykten till Sverige vid Aibolands museum i Hapsal genom att skänka två stenar från Rågöarna.

Ägarfrågan kapellen

Frågan hur ägarförhållandet till Rågöarnas kapell skall lösas har livligt diskuterats i styrelsen under året. För närvarande finns det ingen juridisk ägare till kapellen. Marken kring Lilla Rågö kapell och kyrkogård ägs av Riigimetsa Majanduse Keskus (RMK), vilket närmst är en motsvarighet till Domänstyrelsen i Sverige. Marken kring Stora Rågö kapell är oregistrerad mark. Hur kommer den framtida lösningen att bli?

Kommunbytesfrågan

I slutet av sommaren 2013 skrev Fred Söderberg ett öppet brev, där han aktualiserade frågan om att byta kommun från Paldiski till Padis. Styrelsen började sondera i frågan. Till sistlidna årsmötet hade en enkätundersökning bland våra medlemmar visat att majoriteten var för ett byte. Arbetet med att sammanställa ett ansökningsbrev påbörjades och i maj hade alla berörda föreningar, företag och boende på Lilla Rågö undertecknat brevet som sändes till Estlands regering. Men Estlands inrikesminister avtog ansökan med beskedet, att ett byte kan endast komma ifråga, ifall båda berörda kommuner Paldiski och Padis är överens om ett byte. Ansökan fick stöd av Padis kommun, men inte av Paldiski stad.

Registrering av byggnader på Rågöarna.

Från Paldiski stad hade man under året observerat, att det fanns byggnader på Rågöarna som inte var registrerade i fastighetsregistret. Med anledningen av detta blev samtliga fastighetsägare som hade byggnader på sin mark kallade till möte i Paldiski den 1 november. Där blev man anmodad att låta göra uppmätningar och arkitekturritningar över byggnaderna och inkomma med dessa till Paldiski stad för registrering. Jana Stahl kontaktade en arkitektfirma för uppdraget med vilka man gjorde överenskommelse att fara över till Rågöarna den 8-9 december för att genomföra arbetet. Erik Söderberg åtog sig att ordna överfarten från Korkis och övernattning på Lilla Rågö.

Vid fortsatt byggnation på Rågöarna krävs detaljplan och byggillstånd från kommunen.

Inför året 2015.

Eesti Saarte Kogu (ESK), ett ö-råd för Estlands öar, där bl.a. Rågöarna varit medlem sedan bildandet 1992, kommer den 26-27 juni att hålla sin årsstämma på Rågöarna. Under årens lopp har man alternerat mellan olika öar, när man hållit årsstämman och i år har Rågöarna utvalts att stå som värd. Detta ger ett utmärkt tillfälle att aktualisera Rågöarna och dess problem med status som stadsdel i Paldiski stad inför övriga ö-representanter och myndigheter som har att handskas med öarnas och öfolkets angelägenheter i Estland.

Ett tack till er alla som med medlemskapet stött föreningen under det gångna året.

Stockholm i februari 2015

Erik Söderberg

Mikael Nyman

Arnold Lindgren

Nils Espling

Mats Stahl

Gun Pella

Fredrik Nyman